

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudkyň JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **B. D.**, zast. Mgr. Hanou Zahálkovou, advokátkou se sídlem v Brně, Příkop 4, proti žalovanému **Finančnímu úřadu v Rokycanech**, se sídlem Rokycany, Malé náměstí 118/I, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 24. srpna 2005, č. j. 57 Ca 40/2005 – 27,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost žalovaného **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností se žalobce domáhal zrušení výše citovaného rozsudku Krajského soudu v Plzni (dále „krajský soud“) a vrácení věci k dalšímu řízení. Napadeným rozsudkem krajský soud zamítnul žalobu na ochranu proti nečinnosti žalovaného, kterou se žalobce dožadoval vydání rozhodnutí žalovaným ve věci daně z příjmů fyzických osob za roky 1997, 1998 a 1999, a to ve lhůtě jednoho týdne.

Žaloba byla odůvodněna skutečností, že Finanční úřad v Plzni, oddělení specializované kontroly, vykonává u žalobce na základě pověření Finančního ředitelství ze dne 28. 3. 2001, č. j. 3068/100/2001, daňovou kontrolu daně z příjmů fyzických osob (dále „daň“) za roky 1997 - 1999. Podle názoru žalobce Finanční úřad v Plzni není místně příslušný a tím tedy oprávněný vykonávat tuto kontrolu. Tu pak považuje žalobce za nezákonnou. Protože se žalobce do dne vydání napadeného rozsudku nedomohl u soudu ochrany před prováděním této kontroly žalobou proti nezákonným zásahům, žalobou na nezákonné

rozhodnutí ani žalobou na ochranu před nečinností, podal žalobu proti žalovanému v této věci, uvedl krajský soud. Žalobce se domníval, že zjevně je povinen dle zákona v předmětné věci rozhodnout žalovaný. Namítal v žalobě rovněž uplynutí lhůty stanovené pro vyměření daně a existenci překážky věci pravomocně rozhodnuté.

Krajský soud zjistil, že daň za uvedená období žalobce přiznal u žalovaného. Na základě pověření Finančního ředitelství v Plzni ze dne 28. 3. 2001 provedl Finanční úřad v Plzni ve dnech 6. 6. – 7. 9. 2001 daňovou kontrolu a za předmětná období žalobci doměřil 28. 11. 2001 třemi dodatečnými platebními výměry daň za každý uvedený rok. Proti těmto platebním výměrům se žalobce odvolal. U jednoho z odvolání bylo řízení zastaveno z důvodu jeho pozdního podání, další bylo dne 11. 3. 2003 zamítnuto žalovaným jako pozdě podané a třetí zamítnuto dne 12. 8. 2003 Finančním ředitelstvím v Plzni. Dvě posledně jmenovaná rozhodnutí zrušil krajský soud v řízení pod sp.zn. 30 Ca 146/2003 (z důvodu neprokázání naplnění podmínek pro doručení fikcí). Poté žalovaný dne 6. 8. 2004 zrušil všechny tři dodatečné platební výměry na daň za roky 1997 až 1999, jakož i tři dodatečné platební výměry na penále za uvedené roky.

Žalobu neshledal krajský soud jako důvodnou a proto ji zamítl. Uvedl, že podmínkou její úspěšnosti by bylo prokázání naplnění dvou základních podmínek. Muselo by být prokázáno, že je žalovaný nečinný ve vydání rozhodnutí a muselo by to být ve věci samé. Krajský soud konstatoval, že žalobce se domáhá vydání rozhodnutí ve věci samé a proto se zaměřil na zjišťování, zda je žalovaný v tomto směru nečinný. Ve věci samé je podle něj možno rozhodnout pouze v tom případě, že daňové řízení je zahájeno a probíhá. V opačném případě by žalovaný nečinný být nemohl. Ze spisu krajský soud zjistil, že daňové řízení u žalovaného ve věci daně za roky 1997 až 1999 neprobíhá. To bylo ukončeno konkludentním vyměření, jež správce daně fakticky provedl vyznačením o vyměření daně přímo na daňovém přiznání za předmětná zdaňovací období dne 31. 3. 2000, a to v souladu s ust. § 46 zákona č. 337/1992 Sb.

Jak již bylo uvedeno výše, veškeré dodatečné platební výměry byly v následných řízeních zrušeny, tato řízení byla ukončena a žalovaný poté již nevedl žádné řízení v dané věci. Proto byla žaloba nedůvodná. Na úspěšnost předmětné žaloby nemělo dle krajského soudu vliv ani to, že žalobce nebyl úspěšný v řízeních, kde se domáhal ochrany proti postupu Finančního úřadu v Plzni. Ani námítky ohledně nedostatku místní příslušnosti Finančního úřadu v Plzni nemohou nic měnit na nedůvodnosti žaloby. Pokud namítal žalobce překážku rei iudicatae, vyvracel podle krajského soudu své tvrzení, o které předmětnou žalobu opíral. Na základě výše uvedeného krajský soud ani neprováděl důkazy protokolem Finančního úřadu v Plzni o závěrečném projednání zprávy o kontrole a jeho zprávou o výsledku kontroly, které pouze prokazují, že předmětné daňové řízení vede Finanční úřad v Plzni a ne žalovaný.

V podané kasační stížnosti žalobce (dále „stěžovatel“) rozporoval výklad provedený krajským soudem. Za nesprávný jej považuje proto, že by podle jeho rozhodnutí ve svém důsledku znamenal naprostou nepoužitelnost institutu žaloby podle ust. § 79 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“), resp. jeho aplikovatelnost by závisela na libovůli správního orgánu. Povinnost správního orgánu vydat rozhodnutí ve věci samé totiž zajisté nelze vázat na předchozí úkony toho samého správního orgánu. Pokud by totiž správce daně předpokládal nebezpečí žalování jeho nečinnosti, jednoduše by vůbec (byť v rozporu s ust. § 2 odst. 6 zákona č. 337/1992 Sb.) nezahájil řízení, čímž by jeho povinnost konat (jak vykládá krajský soud) odpadla. Podmiňovat přípustnost soudního přezkoumání konáním nebo nekonáním potencionálního žalovaného v právním státě

jednoduše nelze. Proto navrhnul, aby Nejvyšší správní soud citovaný rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud posoudil přezkoumal na základě kasační stížnosti žalobce rozhodnutí krajského soudu a kasační stížnost shledal nedůvodnou.

Žalobou na ochranu proti nečinnosti se v souladu s ust. § 79 s. ř. s. může domáhat ten, kdo bezvýsledně vyčerpал prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně. Soud pak může uložit správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. Žalovaným je správní orgán, který podle žalobního tvrzení má povinnost vydat rozhodnutí. Žalobu lze podat nejpozději do jednoho roku, kdy ve věci, v níž se žalobce domáhá ochrany, marně proběhla lhůta stanovená zvláštním zákonem pro vydání rozhodnutí nebo osvědčení, a není-li taková lhůta stanovena, ode dne, kdy byl žalobcem vůči správnímu orgánu nebo správním orgánem proti žalobci učiněn poslední úkon.

Ze spisového materiálu vyplývá, že žalobu na ochranu proti nečinnosti a následnou kasační stížností se domáhá stěžovatel vyslovení právního názoru, že Finanční úřad v Plzni, který u něj prováděl daňovou kontrolu na základě pověření Finančního ředitelství v Plzni, k tomu nebyl oprávněn (z důvodu nedostatku místní příslušnosti). Podle stěžovatele ji měl činit žalovaný.

Tento stěžovatelův názor není správný. Jak již uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 18. 5. 2006, č. j. 7 Afs 16/2005 - 89, www.nssoud.cz, dle ust. § 10 odst. 3 zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, může finanční ředitelství v odůvodněných případech pověřit některým z úkonů v rámci správy daní, dotací a řízení o přestupcích jiný než místně příslušný finanční úřad. Tento úkon je v souladu s ust. § 4 odst. 1 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, který stanoví pravidla místní příslušnosti jako *lex generalis*. Pokud tedy *lex specialis* (zákon č. 531/1990 Sb.) stanoví úpravu zvláštní, má tato přednost. Použití dané zákonné možnosti není ojedinělé a umožňuje efektivní správu daní. Tímto rozsudkem potvrdil Nejvyšší správní soud mj. správnost právního názoru vysloveného v rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 10. 2004, č. j. 31 Ca 20/2004 - 60, jež shledal postup finančního ředitelství, které pověřilo provedením daňové kontroly jiný než obecně místně příslušný finanční úřad, jako zákonný. Tento soud v dané věci zdůraznil, že takový postup umožňuje zákon a nevyžaduje k pověření formu rozhodnutí a je pouze na vůli finančního ředitelství, zda pověří finanční úřad, a to z kteréhokoli důvodu, k provedení jednoho či více úkonů anebo celé daňové kontroly. Pokud pověřil k jejímu provedení v obvodu své působnosti specializované pracoviště, nikterak nepochybil. Stejně rozhodoval i Krajský soud v Ústí nad Labem dne 31. 10. 2005 (sp.zn. 59 Ca 66/2002) s tím, že uvedl, že pověření je vnitřním aktem řízení, nedochází jím k delegování místní příslušnosti.

Ve spise je založeno pověření Finančního ředitelství v Plzni ze dne 28. 3. 2001 č. j. 3068/100/2001, adresované Finančnímu úřadu v Plzni, k provedení daňové kontroly a ke všem úkonům s ní souvisejícím. Tato písemnost tedy dokládá oprávnění Finančního úřadu v Plzni daňovou kontrolu provést. Žalovaný tedy nebyl nečinný, pokud veškeré úkony byly pověřeným úřadem učiněny a příslušná řízení ukončena.

Z ustanovení § 79 odst. 1 a § 81 odst. 2 s. ř. s. vyplývá, že žalobce se může domáhat ochrany proti nečinnosti správního orgánu pouze tehdy, kdy je řízení již zahájeno, neboť může uložit správnímu orgánu povinnost jen vydat rozhodnutí ve věci samé

nebo osvědčení, nikoli zahájit řízení. Podstatné v projednávané věci je i to, že žádné jiné řízení v předmětné věci zahájeno ani správcem daně, ani žalobcem nebylo.

Nejvyšší správní soud se proto s důvody kasační stížnosti neztotožnil a proto ji jako nedůvodnou v souladu s výše uvedeným zamítnul.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 a § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci úspěch neměl a podle obsahu spisu úspěšné žalobkyni žádné náklady v řízení o kasační stížnosti před soudem nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 25. dubna 2007

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu